

АНЫҚТАМА

оқу-әдістемелік кеңестің отырысына
26.01.2026 ж.
Қостанай қаласы

СПРАВКА

на заседание Учебно-методического совета
26.01.2026 г.
город Костанай

Білім беру ортасын экологияландыру – болашақ мұғалімдердің Орнықты даму мақсаттарын іске асыруға дайындығын қалыптастырудың негізгі элементі

Мақсаттары: білім беру ортасын экологиялық бағытта дамыту арқылы болашақ мұғалімдердің Орнықты даму мақсаттарын іске асыруға дайындығын қамтамасыз етуде кәсіби-педагогикалық өзара әрекеттестікті дамыту;

ОДМ-ды іске асыру үдерістеріне тартуды арттыру мақсатында білім беру ортасын экологияландыру бойынша кәсіби-педагогикалық үйлестіру жүргізу, сондай-ақ 2024–2029 жылдарға арналған халықтың экологиялық мәдениетін дамыту тұжырымдамасы, «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы, жыл сайынғы «Экология – болашаққа қадам» ғылыми-практикалық конференциясы және т.б. аясында ұлттық бастамаларды қолдау;

білім беру ортасы субъектілерінің оқу және ғылыми-зерттеу қызметінің сапасы мен тиімділігін арттыру үшін бірлескен күш-жігерді біріктіру.

Оқу үдерісіне экологиялық Тұрақты даму мақсаттарының (ОДМ) интеграциясына жүргізілген контент-талдау педагогикалық институттарда болашақ мұғалімдердің «жасыл» құзыреттерін қалыптастыруға бағытталғанын көрсетеді.

Білім берудегі негізгі экологиялық ОДМ:

ОДМ 6: Таза су және санитария — су ресурстарын ұтымды пайдалану;

ОДМ 7: Қолжетімді және таза энергия — жаңартылатын энергия көздері туралы білім енгізу;

ОДМ 12: Жауапты тұтыну және өндіріс — қалдықтарды азайту және қайта өңдеу мәдениетін қалыптастыру;

ОДМ 13: Климаттың өзгеруімен күрес — климаттық сауаттылықты дамыту;

ОДМ 14 және 15: Су және құрлық экожүйелерін сақтау — биоалуантүрлілікті қорғау.

Іске асырудың өзекті форматтары:

Пәндік интеграция: география, биология және бастауыш білім беру бағдарламаларына тұрақты даму модульдерін енгізу.

Кампустарды экологияландыру: «Таза Қазақстан» сияқты практикалық акцияларды білім беру процесіне енгізу.

Орнықты даму үшін білім беру (ОДМ): экологияны оқытудан экологиялық құндылықтар мен мінез-құлық қалыптастыруға көшу.

Жобалық қызмет: студенттердің экологиялық әдістемелік құралдар әзірлеуі және зерттеулер жүргізуі.

Педагогикалық ЖОО-ларда экологиялық тәрбие болашақ мамандарды табиғатқа жауапкершілікпен қарауға үйрететін іргетас ретінде қарастырылады.

Білім беру бағдарламалары экологиялық ОДМ-ға қол жеткізудің катализаторы ретінде қарастырылады, яғни экология туралы оқытудан тұрақты даму үшін оқытуға көшу жүзеге асады.

Бағдарламалардың ОДМ-ға қосатын үлесі:

ОДМ 13: климаттық сауаттылық және бейімделу дағдылары;

ОДМ 12: жауапты тұтыну мінез-құлқын қалыптастыру;

ОДМ 14 және 15: биоалуантүрлілікті сақтау;

ОДМ 6 және 7: су және энергияны тиімді пайдалану.

Әсер ету механизмдері:

«Жасыл» құзыреттерді қалыптастыру;

Мінез-құлықты өзгерту;

Әлеуметтік әсер (қоғамдағы өзгерістер агенттері);

Кәсіби стандарттарды жаңарту.

Білім берудің ОДМ-ға қосқан үлесі тек білім көлемімен емес, нақты экологиялық әсермен бағаланады.

Халықаралық рейтингтер:

QS Sustainability Rankings – экологиялық әсер, білім, зерттеу, басқару;

THE Impact Rankings – ОДМ бойынша нақты көрсеткіштер.

Негізгі көрсеткіштер:

эко-компоненті бар пәндер үлесі;

Net Zero міндеттемелері;

түлектердің «жасыл экономикада» жұмыспен қамтылуы.

Қазақстандағы көшбасшылар:

Абай атындағы ҚазҰПУ;

Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті.

Әлемдік көшбасшылар:

Education University of Hong Kong;

Фрайбург университеті;

Лунд университеті.

Негізгі ұғымдар:

Экологиялық бағытталған білім беру ортасы – білім алушылардың экологиялық құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған педагогикалық жағдайлар жиынтығы.

Пәнаралық интеграция – бірнеше пәнді бір тақырып аясында біріктіріп оқыту тәсілі.

Қайшылықтар:

«Педагогикалық блеф» – жарияланған мақсаттар мен нақты нәтижелер арасындағы алшақтықты білдіреді.

Қызметтің негізгі бағыттары:

студенттердің экологиялық құзыреттілігін қалыптастыру;

ғылыми-зерттеу жұмыстарын дамыту;

экологиялық жобалар мен конкурстарға қатысу.

Үздік тәжірибелер:

«Жасыл құзыреттер» орталығы;

Eco-Campus жобасы;

Paperless Office;

эко-волонтерлік;

зерттеу гранттары.

Ұсынылатын әдістемелер:

«Жасыл педагогика» модулі;

Living Lab;

цифрлық эко-сабақтар;

Eco-Literacy бағалау;

«Эко-волонтер» трекері.

Қорытындылар мен ұсыныстар:

Экологияландыруды стратегиялық бағыт ретінде бекіту;

Пәнаралық интеграцияны негізгі механизм ретінде тану;

Әдістемелік ұсынымдар әзірлеу;

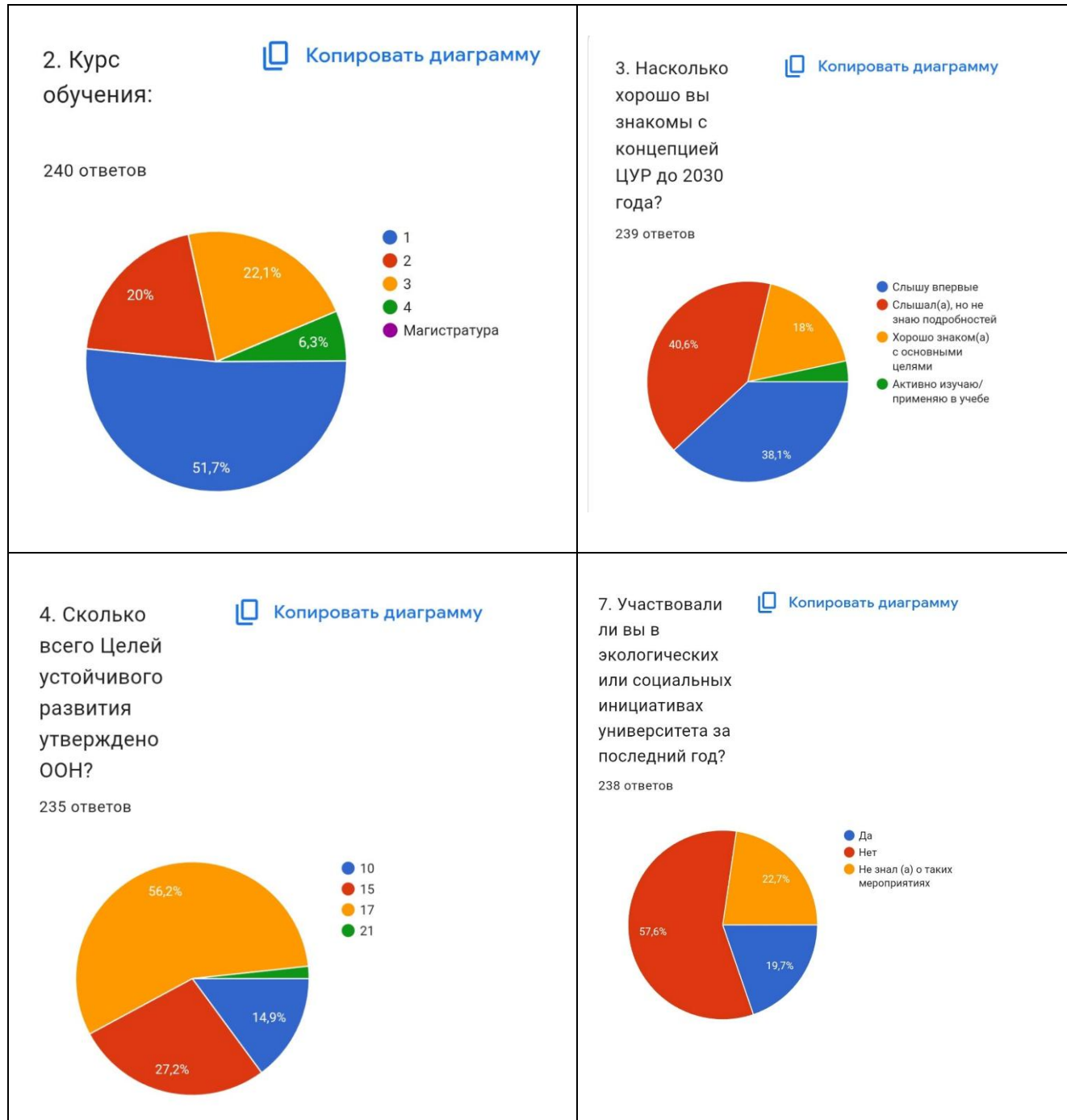
Ғылыми зерттеулерді күшейту;

Орындауды бақылау жауапты тұлғаларға жүктелсін.

Қосымша

Сауалнама: «Студенттер және тұрақты даму – 2026»

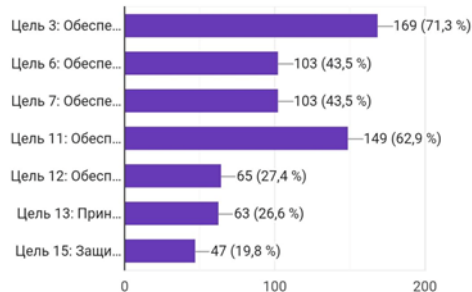
2026 жылы студенттерге арналған Орнықты даму мақсаттары (ТДМ) бойынша сауалнама хабардарлық деңгейін, жаһандық проблемаларға байланысты болуын және экологиялық және әлеуметтік бастамаларға қатысуға дайындығын бағалауға бағытталған.

5. Какие три цели вы считаете наиболее актуальными для вашего региона в 2026 году? (Выберите не более 3)

[Копировать диаграмму](#)

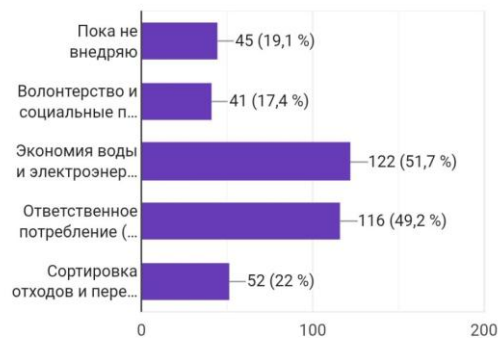
237 ответов

6. Какие принципы устойчивого развития вы внедряете в свою повседневную жизнь?

[Копировать диаграмму](#)

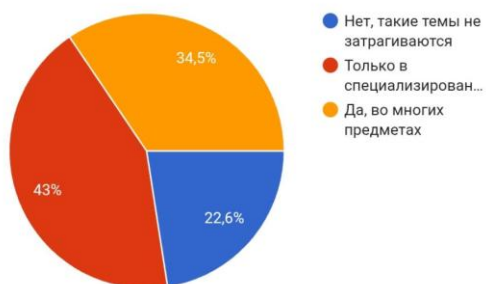
236 ответов

8. Включены ли темы устойчивого развития в ваши учебные дисциплины?

[Копировать диаграмму](#)

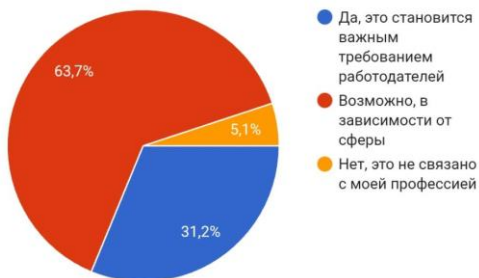
235 ответов

10. Считаете ли вы, что знания о ЦУР помогут вам в будущей профессиональной карьере в 2026–2030 гг.?

[Копировать диаграмму](#)

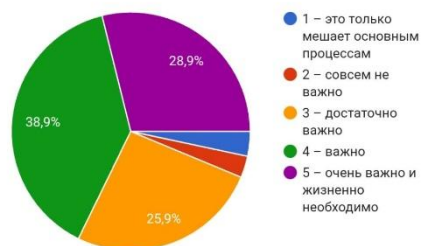
237 ответов

9. Оцените по шкале Лайкерта от 1 до 5, насколько важно университету внедрять «зеленые» инициативы (например, отдельный сбор мусора, цифровой документооборот, энергосбережение):

[Копировать диаграмму](#)

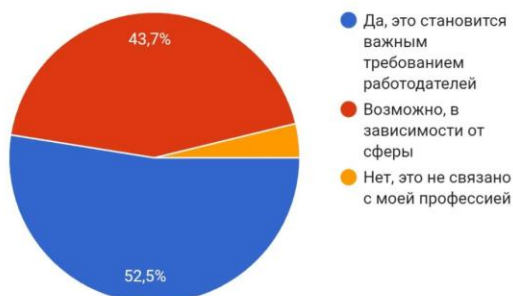
239 ответов

11. Готовы ли вы изменить свои бытовые привычки ради экологии (сокращение пластика, экономия воды)?

[Копировать диаграмму](#)

238 ответов

12. Считаете ли вы, что ваша будущая профессия напрямую связана с достижением устойчивого развития?

[Копировать диаграмму](#)

237 ответов

